

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Sabiiu la expeditura foiei pe afară la c. r. poște cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către expeditura. Pretiul pnenumeratiunei pentru Sabiiu este pe anu 7 fl. v. a. ear pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr 45. ANULU XX.

Sabiiu, in 416 Iuniu 1872.

tru celelalte părți ale T. ansilvanie și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țieri streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inscrutele se platescu pentru întâi'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ore cu 5 1/2 cr. și pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Telegramu.

Oresthi'a, 3/15 Iuniu. Metropolitului Siagu-n'a Sabiiu.

Clubulu român alu scaunului Oresthieci ve rōga cu Metropolitulu Vancea impreuna a conchiama congressu in Alb'a-Iuli'a.

Popoviciu,

Herlea,

presedinte.

notariu.

O mica observare.

Din unele diuare române vedemu unu telegramu dela clubulu centrale din comitatulu Clusiolui și apoi gasimu comentare politice, ce se referescu la situatiunea noastră presenta, pe carea o infacisiédia cu colori asiá de triste încátu altu-feliu nu se mai pōte. Nu potemu negá ca situatiunea noastră politica nu aru fi un'a din cele mai seriōse și critice, dara trebuie sa marturisimu de alta parte, ca pe cum vedemu și dia telegrame și din comentariile mentionate unii barbati de ai nostri lucra din tōte poterile, cá situatiunea, in locu sa se chiarifice, sa intre in incurturi mai mari.

Eata și caus'a pentru ce dicemu noi acést'a :

Noi in tōte manifestatiunile acelor barbati nu gasimu alta idea conducatoriá decâtu obligatulu refrenu, ca nu recunosc decisiunile conferintiei din Sabiiu, și apoi totu densii decida aceea ce a decisu și conferintia din Sabiiu.

Déca testéza densii prin postulatele lor, ca in privintia scopului suntu de acordu cu decisiunile conferintiei din Sabiiu, sa bage de séma sa nu comita unu pecatu de inalta vatemare nationale, tocmai in momentele cându avemu cu totii datori'a sa lucrâmu pentru salvarea ei, și sa cugete, ca prin purtarea loru taie ramulu de sub piciorle natiunei, asiá încátu ea sa nu pōta ajunge la o programa natiunale definitiva fatia cu evenemintele cele i de aprōpe.

Alegerile suntu la usia, o dicemu totii din tōte părțile și de alta parte se lucra cu energia la impedecarea unei intielegeri in modulu celu mai detestabile, asiá încátu, déca nu amu avé incredere și in simtiulu celu bunu și natiunale alu poporului nostru și a unei părți insemnate din inteligintia noastră, amu fi ingrigiati, cá in adeveru românii mergu cu pasi rapedi spre unu nou desastru natiunale.

Fatia cu perplessitatea, in care se nisuescu unii barbati ai natiunei, din o ambitiune reu intielésa, aruncá pre români, modest'a noastră parere aru fi, cá comitetulu alesu in conferintia din Sabiiu sa stea fidelu la postulu seu, pâna va avé ocaziune sa depuna mandatul, ce l'a luat asupra-si, in mânil uneiconferintie seu congressu seu altei corporatiuni nationale recunoscuta și sanctiunata de natiune prin aderintia ei la lucrările acelei corporatiuni și sa pregátésca chiaru și materialulu unei programe natiunale, căci dupa cum vedemu, certele de conducere ne mistuescu tempulu de asiá, încátu nici deputatii alesi nu voru scí pre urma ce sa începá, și voru fi sventurati cá o trupa fără de planu de campania, fără de stindardu și fără de conducere.

Greutátile ce se ridica din partea contraria voru disparé, pentruca in fine consciencia nationale dōra se va miscá in sinulu tuturor româniloru și va impune fia-cârui sa se lase de lucruri de forme și de ambitiune și sa aiba numai caus'a nationale și patriotica inaintea ochiloru.

Sabiiu 4 Iuniu.

(†) Necrologu. Alalta-eri, Vineri, dupa amédi se sevarsi oficiulu funebru la repausatulu in Domnulu P. Ioanu Panoviciu, Asesore consistoriale etc. Remasitiile pamentesci erau espuse din diu'a premergatoriá in biseric'a din suburbiulu iosefinu, unde reposatulu a fostu 45 de ani parochu. La tempulu inceperii servitiului ddiescu, ce erá fipsatu pre 3 ore dupa amédi, se aduná unu numeru frumosu de preoti, de ampoiati civili de diverse natiunalitáti, elevii institutului nostru seminariale cu

membrii consistoriului și ai corpului profesoralu dela institutulu nostru in frunte, in amintia biserica. Membrii din cleru ai consistoriului precum și intregu corpulu profesoriloru, cu diaconi cu totu, 12 la numeru, functiunara la servitiulu ddiescu, avendu de pontificante pre Préveneratulu P. Archimandritu și Vicariu archiepiscopescu Nicolau Pope'a ; iera cuventarea funebrele o rosti veneratulu P. Sav'a Popoviciu Barcianu, parochu in Rasnari și asesoru consistorialu in despartimentulu scolasticu.

In giurulu sicriului cu remasitiile defunctului se aflá iubit'a sea fiica Mari'a Rosc'a și iubitulu seu ginere Petru Rosc'a, asesoru la tribunalulu regescu de aici și pruncii densiloru, respective nepotii reposatului : Eugeniu, Victoru, Petru, Mari'a, Elen'a și Florentin'a, iubitulu seu frate Dimitrie registrotoru regescu financiale, iubitulu seu cumnatu Gregoriu Mateiu comerciantu de aici din locu, dimpreuna cu fiulu densului Georgiu și soci'a sea Alesandrin'a și alte rudenie amici și cunoscuti, poporulu din parochia și unii reprezentanti din comunele cari se tienura de tracturile protopresbiterali pre cari le administrase cá protopresbiteru reposatulu.

Din cuventarea rostita audiramu ca reposatulu e nascutu in satulu Finthiu, comitatulu Clusiolui, la 1799. Parintii densului și cu deosebire tatulu densului, Demetriu Panoviciu, parochu gr. or. in dis'a comuna lu dede la scōlele din Clusiu, cari absolvendu-le, pentru capacitatea și purtarea cea esemplaria fu tramisu de episcopulu de atunci Basiliu Mog'a la universitatea din Vien'a. Dupa unu studiu de 4 ani, la 1826 se reintōrse in tiér'a natale și aci fú aplicatu pentru practisare in cancelaria pre atunci diecesana, in acelu anu se casatori, luandu-si de socia pre fiic'a unui comerciantu Stamati de aici din locu și implinindu cele prescise ajunse parochu in suburbiulu iosefinu la biseric'a zidita de fericitulu Hagi Constantin Popu, mai tardiu apoi deveni protopresbiteru alu Noerichiolui și Muresiolui și in fine și asesoru consistoriale in care calitate din urma a lucratu cu multu zelu și perseverantia pâna in dilele din urma ale vietiei sele. Totu din cuventare audimu de o donatiune facuta archidiecesei in pretiu de 2500 florini ; de alta parte amu intielesu ca in testamentulu seu s'a ingrigitu cu câte o suma de biseric'a și scōle in comun'a natale și aici unde a functiunatu cá parochu.

Dupa finea servitiului ddiescu in biseric'a se miscá conductulu, portatu fiindu sicriulu de preoti din tractulu II-le alu Sabiiului, sub cantári corali esecutate de chorulu eleviloru institutului nostru archidieceanu, spre cinterimu, unde intre rugaciuni și cantári inaltiate către Ddieulu spiriteloru și a totu trupulu, s'au asiediatu remasitiile in unu mormentu ziditu frumosu, lângá soci'a și nepotii sei repasati mai nainte. Fia-i tieren'a usiōra și amintirea eterna !

Ni se tramite spre publicare urmatōrele :

Dōmne ce coruptiune !

In Valēndorfu și Galati — comitatulu Albeisuperiōre — unulu anume Benkō Iozsef a coruptu publice pre alegatorii români și magiari de acolo cu câte 10 fl. v. a. Acést'a s'a intemplat in 4 și 5 Iuniu a. c., și inea asiá, ca 3 fl. a datu numitulu corumpatoriu fia-cârui alegatoriu, pre care'lu potu amagi, indata atunci, iera 7 fl. s'a obligatu a-i dá preste 10 dile ; beutara — se intielege — cátu i va luá pielea fia-cârui'a. —

Corumpatoriulu Benkō Iozsef este cancelistulu zolgabirōului tractuale de pre acolo Csiki Iozsef, și lu nūmeau satenii „domnulu vice-szolgabirōn.“

Pentru cá acestu demoralisatoriu de poporu sa asecuré mai tare voturile pre partea unui'a anume conte Nemesch Nándor din tiér'a ungrésca, a facutu chiaru și contractu in scrisu cu toti, pre cari i-a succésu a-i amagi cu bani și cu influintia sea cá „domnulu vice-szolgabirōn“, obligându pre fia-

*) Este cunoscutu aceea, ca poporulu inca si astadi tremura inaintea zolgabirōului seu, ma se ingrodiesce și numai audiendu-i de nume.

care sa platésca inderetu 15 fl. la casulu acel'a, cându n'aru alege pre contele Nemesch Nándor.

Iéta scandalu, iéta coruptiune publica, iéta cinismu, iéta abusu, ce se face publice in contr'a libertatei de a alege din convingere ! Iéta cum se folosescu cei cu bani de nepriceperea și de saracia poporului !!! —

Pretindemu dela autoritátile publice respective, cá atari cumperári de suflete sa le descopere și sa le pedepsésca aspru.

Iéra voi alegatorii din Valēndorfu, din Galati și de ori-unde, deschideti-ve ochii și mentiele ; intielegeti, ca cine se scie spre ce scopu și tendintia céra astu-feliu de demoralisatori a ve cumperá cu bani. Iér' déca voi nu sunteti in stare sa intielegeti, ascultati de conducatorii némului vostro, cari ve voiescu binele vostro, cá asiá sa nu ve blasteme chiaru și copii de copii vostri, ca a-ti fostu vendiatorii natiunei și ai patriei.

Déca voi aveti cá nobili 80 și mai bine de voturi, voi cu acestea poteti sa ve salvati interesele vōstre, déca acelea le veti concentrá pentru alegerea unui deputatu, carele este amicu intereselor vōstre și vi-lu recomanda fii natiunei și bisericei vōstre cá pre atare. Lasându-ve voi inse sa ve amagésca ori-care necunoscutu cu bani, apoi voi v'ati vendutu interesele vōstre și ale urmatoriloru vostri, cari nu voru poté, decâtu sa ve blasteme cá pre nisce vendiatori.

Cereti programa dela ori-care candidat, care aru veni la voi cá sa-lu alegeti, dara programa nu numai cu gur'a, ci și in scrisu sa vi-o dee. Acést'a programa impartesiti-o cu comitetulu natiunale, seu cu ómenii de sângele vostro, și numai pre acel'a candidat sa-lu alegeti, pre care ve voru sfatui acesti'a sa-lu alegeti.

Déca din nepricepere și de frica v'ati pusu degetulu pre cruce și a-ti subscrisu astu-feliu de contracte, cá cari a-ti incheiatu cu scriitoriulu szolgabirōului, cu Benkō Iozsef ; apoi sa nu gânditi ca astu-feliu de scrisori au potere ; de frio'a astorufeliu de contracte sa nu sciti, ca nu ve pōte nimenea sili sa platiti 15 fl. pentru 10, déca nu ve-ti alege pre acel'a, care a voit sa ve insiele și sa ve cumpere snfletele cu bani.

Ascultati dara de ómenii némului vostro și concentrati-ve voturile spre alegerea deputatului, care vi-lu voru recomandá ei, déca vreti a lucrá spre binele vostro și alu patriei vōstre.

Apelu

Cátra toti românii din tōte părțile, pentru creare de scōle române in părțile de dincolo de Dunare.

Fratii nostri de preste Dunare gemu uitati de seculi de fratii lor din Daci'a Traiana, din Romani'a libera etc.

Sute de mii de români, locnitori in Macedoni'a, Epiru și Thesali'a, dela Dunare și Balcanu pâna la Pindu și Olimpu ; acesti frati departati, subjugati de turci și de greci, abiá 'și mai potu conserve limb'a, datinele stramosiesci și natiunalitatea, din caus'a lipsei de scōle și de invetiamentu românescu.

Cu tōte persecutiunile greciloru in scōle și biserici ; cu tōte prigoniurile contr'a limbei și natiunalitátei române, contr'a serviciului divin in limb'a nascerei, in limb'a strabuna ; cu tōte midilócele intrebuintiate de ei de a elenisá totulu, de a greci totu ce e românescu, românii din Macedoni'a, Thesali'a și Epiru'au totu remasu români, multiamita spiritului de conservatiune natiunale și patriotismului traditionalu alu mamelor de familia care 'si crescú copii in limb'a și obiceiurile strabune, și nu se instrainéza și nu-si schimba limb'a, obiceiurile, portulu și natiunalitatea.

Multiamita inca initiativei patriotice a unor români că fostulu domnu A. Cuz'a, ca dd. N. Cretulescu, Cesaru Boliaco, Dimitrie Gusti, George Gog'a, si mai alesu, multiamita initiativei patriotice luata de distinsulu cetatianu si clericu român u venerabilulu archimandritu Averchie, fondatorele si directorele scôlei macedono-române din Bucuresti, avemu fericirea a posede pâna astadi in Macedoni'a si Epiru, diece scôle românesce in orasiile si satele următoare :

Avdela, Smiesi, Clisur'a, Ochrid'a, Târnovu, Xilo-livad, Veri'a, Clisur'a II, Perivoli, Bréz'a; tôte aceste scoli suntu frecventate actualmente de vre-o mie scolari.

Dara in Tesali'a, unde locuescu sote 'de mii de români nu avemu din nefericire nici o scôla românesca.

De ce acêsta nepasare pentru limb'a si nationalitatea noastră ?

Nu avemu ôre destule midilôce si destula avere dela stramosi ? Si deoa Dumnedieu si natur'a ne-a indiestratu cu atâtea midilôce, de ce nu venimu in ajutoriu fratiloru nostri uitati, paresiti si lipsiti pâna si chiaru de lumin'a vietiei ?

De ce nu le dâmu mângăarea si spriginulu fratiescu, cându scimu ca unu ajutoriu din partea noastră este lumin'a, este viat'a loru nationala.

Dara ôre Macedonenii români de la noi cari au averi, si-au uitatu pâna intr'atât nêmulu lor, ei-au renegatu patri'a, mam'a, leaganulu nascerei lor !

Fostulu si actualulu ministru D. N. Cretulescu, fostulu primaru si ministru alu culteloru d. Dimitrie Gusti, atâtă că ministru câtu si că primaru alu vechiei capitale a Moldovei a dotatu Romani'a de preste Dunare cu mai multe scôle române, tramiendo in diferite epoce fonduri pentru creare de scôle românesce in Romani'a de preste Dunare.

Iéta frumós'a adresa ce a tramisu de curendu câtra fondatorulu si directorulu scôleloru macedono-române insocita de sum'a de 2,600 franci :

R o m a n i ' a

Primarulu municipiului Iassi.
Biroulu IV, 1871 Februarie.
Nr. 16,034.

Prea cuviose parinte,

„Dupa cererea d-vostre, inregistrata la nr. 26,729 din 30 a espiratei luni, precum si din relatune multiamitôre data de d-vostre in privinti'a progresulu ce face scôla româna din Macedoni'a, regulându-se a se tramite in primirea d-vostre sum'a de lei noi 2,600, întrêga subventiune pre anulu

acest'a acordata de onor. consiliu comunale pentru infiintirea unei asemenea scôle, prevediuta prin bugetulu anului curentu alu acestei urbe, sub-semnatulu are onôre a ve tramite, odata cu acêst'a, sum'a mentionata de 2,600 lei, facendu rugaminte Cuviosiei-vostre sa bine-voiti a responde de a loru primire.

Primiti, s. c. l.

Primaru, Gusti.
Secretariu, Antonescu.
Siefu Mihailescu.

Cuviosiei sele Parintelui Archimandritu Averchie directorele scôlei Macedono-române din Bucuresti.

Aflâmu cu fericire ca si onor. primaru alu capitalei, d. Scarlatu Cretulescu a luat initiatv'a spre a propune consiliulu comunale din Bucuresti votarea unui fondu pentru crearea unei scôle române in marele si insemnatulu orasiu Trical'a, capital'a si anim'a Tesaliei orientale.

Asia dara, Moldov'a, prin primarulu ei d. Gusti, a intinsu mân'a sororiloru sele instrainate ; Monten'i'a o intinde astadi prin primarulu capitalei ei, d. Scarlatu Cretulescu.

Onôre si gloria nobililoru initiatori ai romanismulu si nationalitătiei.

„Tr. Carp.“

V.

Franci'a.

(Urmare si fine).

Altu-cum dlu Thiers are a se pocaî acum pentru retacirea cea grea a vietiei sele. Elu a primitu ereditatea dupa alu 2-lea imperiu, pentru de a creâ din o situatiune caotica iêra-si o ordine de statu. Inca nu se pôte dice ca scriitorulu istoriei lui Napoleonn I si ministrulu regatulu de cetatieni este aptu pentru problem'a ce-i sta inainte. Deoa si de ici incolo va urmâ pasiuniloru si prejudetiloru sele vechi, deoa in scôl'a doreriloru si nefericiriloru inca totu nu i-a caditu de pre ochiulu spitalu legatur'a — atunci Franci'a si poporulu francesu e de compatimitu pentru perderea de tempu, bani si ostênêla ; căci betrânulu Thiers nu e barbatulu care sa regenereze state si sa radice cu mâna ferma natiuni din o pârga afunda. Deoa inse presedintele republicei s'a schimbatu, a devenitu barbatu de statu, care ignorêza pre francesu intru atât'a in câtu sa dea generalulu Trochu dreptu si pre prussieni nu-i tiene cu episcopulu Dupauloup de „barbari“ ci de ômeni dela cari se pôte invetiâ ce-va — atunci „er'a Thiers“ fia scurta fia lunga, aru potea duce Franci'a infranta pâna la umilinti'a la o bine-cuventare.

d) In casa suntu tôte lucrurile puse la locul lor. Deoa are d. e. copilulu trebuintia de unu scaunu, pâna sa-si scrie la mēsa, — dupa ce si-a scrisu, are sa-lu puna la locul seu.

Ce sa lucreze fia-care membru alu familiei, câtu tempu si in ce ôre sa lucreze, cându sa mănca, cându sa se odihnescă — tôte aceste orenduiele casnice le intocmesce tatalu si mam'a de familia pentru toti membrii familiei.

Orenduielele, cari le facu in cas'a loru tatalu si mam'a de familia, se numescu orenduiele casnice ori familiari.

Fia-care membru alu familiei are sa padiēscă orenduielele familiari, că sa pôta trai fericitu in familia.

§. 2. Vecinatatea.

a) Erâ odata unu tempu, cându se aflau putieni ômeni pre pamentu. Unii din trensii se nutreau, cu ce-'si puteau adunâ din fruptele pomiloru de prin paduri, si se adaposteau sub arbori desi la frundie, ori prin pesceri. Altii se nutreau cu ceea ce puteau venâ, altii cu laptele dela vitele, pre cari le padiau si le duceau la pasiune mutându-se cu corturile lor dela unu locu la altulu. Iêra altii 'si facura bordeie lângă pamentulu, pre care si-'lu sapasera si semanasera, si se nutreau cu fruptele de pre acele holde ale lor.

Atonoi tatalu de familia nu avea multe grigi, decâtu mai alesu, cum sa se apere cu ai sei de fiero rapitôrie. Orenduiea la lucru nu aveau, ca nu sciau sa lucrede vre-o meseria. Orenduiea la mănca nu aveau, ca erau nevoiti a mănca, numai cându 'si puteau adunâ câte ce-va. Nici unu tata de familia nu avea sa dee altui'a sēma despre faptele sele si aloru sei. Nici unulu nu erâ mai multu că altulu.

In 27 Maiu a tîenutu adunarea nationala in Versailles o siedintia interesanta, in careas'a continuatu desbaterea despre legea de recrutare din care cauza publicâmu si noi pasagiele cele mai marcabile din ea. — Colonelulu Deufert-Rochereau, unu vorbitoriu sprinten, combate cu deosebire sistemulu ascultarei passive care „prosteste“ pre soldatu si-lu face unêlt'a ôrba a tuturor lovituriloru de statu. Disciplin'a nu eschide cugetarea libera si responsabilitatea individuale a soldatulu : initiatv'a inteliginta a fia-cârui membru este caus'a rezultateloru admirabile a armatei nemtiesce in resbelulu ultim. Că documentu la acêst'a cetesce vorbitorulu mai multe pasuri din rapôrtele colonelulu Stoffel si din unu opu a contelui Moltke in care se dice : „Soldatulu prussianu si in deosebire nemtiescu are, cându vine sub stēgori, cu pucine exceptiuni, unu gradu de cultura care radica armat'a nemtiesca in privinti'a intelectuale preste tôte cele-lalte armate. Acêst'a superioritate se arata mai cu sēma la suboficieri dela cari la noi se pretinde mai multu si cari in diametru suntu mai instruati că oficierii francesi avansati din suboficieri, căci acesti'a suntu instruati numai in elementele rele francesce“. (Sgomotu, destulu !)

Generalulu Chaugarnier in tonu iritatu : De-si in decursulu asediulu Belfortulu n'amu locuitu in vre-o casemata a acestei fortaretie, totu-si credu a intelege relatune care trebue sa existe intre soldati si prefecti lui. Ante vorbitorulu se provôca la instructiuni de ale contelui Moltke ; in aceste nu vorbe-sce inse contrariulu nostru nicaire despre disciplina, pre care elu că ce-va ce de sine se intelege o presupune. Unu soldatu betrânulu că mene nu pôte cede că sa se scuture la acêst'a disciplina ; ascultarea sēu e pasiva sēu ea nu esista de locu. Oficierulu e pentru soldatu legea vina. Pentru arestarea mea fâra de dreptu la 2 Decemvre nu facu responsabile pre acei'a cari o au executatu ci pre ministrulu de resbelu, acei'a si-au implinitu datorinti'a, ascultându acestui'a. (Consentiri viue la drēpt'a si in centru, contradiceri la stēng'a.)

Ducele de Aumale : Noi n'avemu aici d'a ne ocupâ nici cu disciplina nici cu cestiuni de instructiune, ci numai cu sistemulu de recrutare. Legea vechia referitôria la acêst'a e recunoscuta de nesuficienta. Legea din a. 1832 a fostu pentru tempulu seu o lege fôrte buna. Atunci avēmu lipsa de o armata de 500,000 soldati, dintre cari 350,000 sa mērga contr'a inimizulu ; acestu scopu s'a ajunsu prin acea lege, dupa cum esperinti'a in multe rendori ne-a documentatu. In anulu 1848 s'a mai adausu la acea lege si cea despre gard'a nationale mobile ; cu partea acêst'a din lege amu fostu mai pucinu norocosi si atât'a e securu ca tôte incercârile de

FOISIORA.

Drepturile in scôl'a poporale. *)

§ 1. Famili'a :

a) Tat'a si mam'a locuescu in un'a si aceasi casa cu copiii lor. Tat'a si mam'a se numescu cu unu cuventu parinti. Parintii cu copiii lor laolalta formēza o societate mica, numita f a m i l i a. In câte o familia se mai afla si o bunica, unu onchiu, o matusia, sēu alte rudenii. Tat'a este capulu (mai marele) familiei.

b) Tat'a 'si lucrēza meseri'a sea, si din banii castigati cumpera lucruri trebuinciose pentru sustinerea familiei sele. Mam'a pastrēza lucrurile agnitate, si le intocmesce pentru trebuinti'a membriloru familiei. Copiii si copilele invētia la scôla ; venindu a casa au sa-si repetiēscă lectiunile, sa-si faca ocupatiunile scolastice ; apoi sa ajute, pre câtu potu, parintiloru la lucru. Parintii, că sa pôta lucrâ mai multu 'si iau in casa cu plata servitori sēu servitôrie.

c) Tatalu de familia 'si lucrēza meseri'a sea dimpreuna cu servitori sei in anumite ôre pre dî ; la anumite ôre pre dî mergu copiii la scôla si vinu dela scôla ; la anumite ôre pune mam'a de familia bucatele pre mēsa pentru prândiu si pentru cina ; anumite ôre suntu otarite pentru odihna.

Tatalu de familia da fia-cârui servitoriu, ce sa lucrede si câtu sa lucrede pre dî ; servitôrele capeta de lucru dela mam'a de familia. Intr'o familia regulata are fia-care membru, ce sa lucrede, si scie, câtu trebue sa lucrede, dupa cum sciu si copiii de scôla, ce au sa faca in scôla si câtu sa lucrede si acasa in fia-care dî.

*) Vedi articulu sub titulu acêst'a din nr. tr. R.

b) Dupa ce se inmultira ômenii pre pamentu fura siliti a locui mai aprôpe unii de altii adeca in vecinatate unii cu altii. Acum aveau si trebuintie mai multe. Incepura de a se deprinde la meserii, la negociu s. a.

Mai multi plugari se insocira, a-si zidî casele lor la unu locu unii lângă altii ; astfelu se formara satele. Meseriasii, negutiatorii 'si zidira orasie sēu cetâti.

Familiele dintr'unu satu ori dintr'unu orasiu formara o societate, numita comuna satēscă ori comuna orasienēscă. Locuitorii din comuna erau membri ai comunei.

Ori-care tata de familia avea acum sa lucrede nu numai pentru binele familiei sele, ci si pentru binele celoru-lalte familii din comuna, adeca pentru binele comunu.

c) Dara fiindu ca dela inceputu se aflau si ômeni buni si ômeni rei, dupa ce se apropiara cu locuintiele unii de altii, incepura cei rei a se certâ cu cei buni si a-i asupri ; cei tari rapeau averea celoru mai slabi, cu tôte ca nu aveau nici unu dreptu la acêst'a. Totusi ei numeau acêst'a dreptulu celu mai tare ori dreptulu p u m n u l u i. In steara acêst'a nu-si putea nimenea lucrâ in linisce meseri'a sea, nu se pôte folosî de munc'a sea, nimenea nu erâ securu pre averea sea, ba nici pre viēti'a sea.

d) Că sa se pôta scapâ de o astfelu de ticălosia, se invoira mai multi tati de familia si insarcinara pre cei mai paliti, mai de omenia si mai intielepti dintre ei, sa otarēscă, ce sa faca fia-care locuitoriu din comuna si ce sa nu faca ; apoi toti locuitorii din comuna sa urmedie dupa acēsta otarire. Acēsta otarire o numira orenduiea sēu lege.

Legea arata fia-cârui locuitoriu din comuna, ce-i este iertatu sa faca, ce are sa faca, si ce sa

atunci încete de a reperă defectele din 1832 au ramas fără succes. De aceste defecte se tiene în lini'a prima sistemul substitutilor. Dela anul 1855 substituiti'a n'a mai fostu unu favoru ci unu dreptu, unu obicei comunu, asi'a încatu prin marginiri nu se mai puteau tienea în frâu. În interesul armatei si tierii astadi trebuie sa încete cu totul substituiti'a. (Förte bine) Deobligamentul generale de servitiu e o necesitate si natiunea se va înpreteni usioru cu ea, deca substituiti'a se va eschide. — Ducele de Aumale 'si încheia cunventarea prin urmatorele : Deca camer'a va accepta legea ce ne jace înainte în dispușetiunile ei generali, ea prin acest'a va îndeplini unu actu de barbatia, de patriotismu strictu si adevratu, unu actu alu spiritului conservativu liberalu, de care acest'a casa este însufletita.

Va trebuie tempu îndelungu, pâna cându acest'a lege va produce fructele sele ; va trebui sa lucrâmu la reorganizatiunea noastră cu rabadare si cu necasu : si de aceea Europ'a nu se va putea însielă despre nesușetiile si sentiementa nostre pacinice. (Aplause viue în centrulu dreptu).

Programulu nationalu sasescu.

Fatia cu alegerile dietali, si reform'a afaceriloru municipali si comunali sasesci, ce ne stau înainte, e o necesitate ardienda :

I. a lipsă positiunea si tientele mai deaprobe a natiunei sasesci în vieti'a de stat ;

II. a formulă fundamentală dorintiele si pretensiunile unanime ale acelei'a la cuprinsulu reformei, ce ne sta înainte, a afaceriloru municipali si comunali sasesci ;

III. a cugetă la medilócele si călile spre ajungerea tientelor necesarie ;

I. Positiunea în vieti'a de stat.

Participarea conotaritoare a natiunei sasesci la desvoltarea vietiei de stat se va midiloci în diet'a unguresca esentialmente prin reprezentantii alesi de cercurile electorali sasesci. Cu câtu va fi mai unanima vocea acelor'a, si cu câtu si-o voru dá si în mai completa consonantia cu convingerile natiunei sasesci atâtu în afaceri comune de tiéra câtu si în cele speciali sasesci, cu atât'a va fi mai ponderósa si influenti'a natiunei sasesci în vieti'a statului.

Principiele pentru procederea solidaria a sasiloru în diet'a proxima suntu urmatorele :

1. Principiulu nestramutaveru alu nedespartiveritatiei monarchiei austro-unguresci stapanite de pré înalt'a dinastia Absburgica-Lutaringa trebuie sa

stea mai pre susu de ori-care discussiune si pre deplinu de ea (discussiune) urnita, câtu si nedespartiveritatea tieriloru tienátore de corón'a unguresca ; de asemenea principiulu representatiunei si aperierei comune a acestei monarchie în afara, câtu si în intru principiulu regimului constitutionalu în tóte pârtille lui.

2. Consistinti'a monarchiei si pârtiloru ei nu concede nici o destramatiune a legiloru de compianare din anul 1867. Tóte nesușetiile, cari tienescen spre o atare destramare suntu neconditionatu de lepedatu.

3. Totu ce e necesariu pentru de a formá statulu ungurescu din ce în ce mai multu într'unu stat de dreptu, trebuie sa i se acorde cu cea mai mare prevenire. Conditionile adevratu de esistintia pentru stat, conditionile — unei legislatiuni bune — unui regimu onestu si fermu, — unei justite drepte, — unei administratiuni regulate nu i se potu nici cându refusa.

De partea cea-lalta inse sa nu se preteste inse nici cându ide'a unui stat deplinu îndreptatitu, unitatea necesaria esistintiei statului pentru de a iufumsetia amestece pre alte terene de viatia de asemenea îndreptatite, pentru de alu folosi pentru scopuri unilaterali ale unei partite, unei nationalitati, coterie, clase favorite, pârtil de locu seu orasiu.

4. Statulu cá atare n'are confessiune si probleme positive pre terenulu credintiei religioșe pre cum si pre ceea-lalta parte nici confessiunile sa nu aiba vre-o influentia în sfer'a de dreptu a statului. Dupa cum asi'a dara statulu e chiamatu a respecta viati'a interna religioșă a cetățieniloru sei, terenulu de dreptu alu confessiuniloru racunoscutu de elu, asi'a este pre de alta parte datorinti'a statului a respinge eficace ori-ce amestecu alu vre-unei confessiuni în afaceri de stat.

Sustienerea deplina a legiloru religionare a Transilvaniei, care si din partea legislativei din 1868 de nou s'au intaritu si care garantéza cea mai completa egala îndreptatire si reciprocitate de dreptu între bisericile singuratiche, e si de ici incolo o datorintia a legislativei.

5. Limb'a statului cá atare 'si are nedisputaveru îndreptatirea sea. De óre ce inse s'a trecut mesur'a cea drépta în întrebuintierea limbii magiare de stat, prin legea limbiloru din anul 1868 si manuarea ei, asi'a dara revisiunea acelei legi e o necesitate urgenta.

6. La nici o reforma organica, ce ne stau înainte, în deosebi la reform'a ambelor case a dietei, sa nu se nege principiulu celu mare alu egalitatiei individuale naintea legi, nici prin lasarea mai de-

parte a privilegiiloru statuarie, cari nu se mai potu tienea, seu prin eschiderea pertimida a deosebitelor clase de professiune dela dreptulu activu seu pasiv de alegere, nici sa devina acelu principiu prin strapunere punctului de gravitatie a statului în masele nemature, de caricatura periculósa.

7. Unei reforme a întregului sistemu de contributiune i prevenimu cu bucuria proposito ca nu are de scopu sporirea contributiuniloru si acciseloru sustatátore, dintre cari unele, precom pretiulu sarei, trebuie sa se micșoreze în interesulu economiei poporale, ci din contra a intari si însufleti eficace facultatea de productiunei a sarei prin desfundarea de isvóre nóue de castigu, cu deosebire inse ca are de scopu o repartire justa a sarcineloru sustatátore.

Cu privintia la spese positiunea financiale a statului impune datorinti'a celei mai stricte crutiári.

În deosebi problem'a principale a dietei proxime va fi a promovă desvoltarea industriei indigene, în specie prin libertatea averei institutelor de cultura de ori-ce timbre si de contributiuni câtu si a reuniuniloru si asociatiuniloru agronomice constituite pre bas'a ajutorintiei proprii, prin regularea comerțului de bucegiu, prin deslegarea cestiunei de banca, prin ameliorarea si înmultirea midilóceloru de comunicatiune pre bas'a unei urdiele corespunditóre de drumuri de feru si de tiéra, prin reform'a tarifului austro-ungurescu de vama, prin introducerea legi comune de comerț, prin considerarea dorintiloru si propuneriloru a cameriloru de comerț si industria câtu si a reuniunei de industria de tiéra.

8. Tóte acelea spese prin care organismulu nesuficiente de facia alu judecatorieloru se póte pune în stare de a corespunde recerintieloru unei justitii grabnice si solide, sa se încuviintieze.

Ameliorarea radicală, generală, a legiloru justitiei e o tiente care sa nu se pérda din ochi. Pâna cându inse nu e cu potintia a oferí tierii o reforma completa, sistematică, e interesulu supremu alu fiacărui cetățienu în Transilvani'a, cá sistemulu legiloru de justitia sustatoriu aici sa nu se transpuna prin modificări partiali neprecogetete si mai departe într'o confusiune si mai mare.

Deputatii dietali sasesci voru tienea de datorinti'a lor ardienda a delatură pre deplinu urmarile erórei compatimivere care a sedusu diet'a ultima a scóte drepturile urbariali ale natiunei sasesci facia cu dominiile Saliste si Talmaci, apoi cele ale orasiului Brasiovu facia cu dominiile Branu din rendulu tuturor celoru-lalte drepturi basate pre fundamente pre deplinu egale spre daun'a natiunei sasesci.

(Va urmă.)

nu faca. Legea otarese asi'a dara drepturile si detorintiele fia-cărui locuitoriu din fia-care comuna din tiéra, si prescrie pedepse pentru facatorii de rele.

Dupa cum fia-care membru alu familiei are sa pazésca orenduielele familiari (§. 1. c.), asi'a sa pazésca fia-care membru alu comunei legile comunali.

§. 3. Statulu.

a) Avendo ómenii legi aru fi potutu traí fericiți, pentru ca fia-care locuitoriu din tiéra sci'a, ce-i erá iertatu sa faca, ce avea sa faca, si ce nu-i erá iertatu sa faca. Inse cei neomenosi, cei rei nu vrura sa pazésca legile tierii ; ci faceau ce le placea lor ; vatemau pre cei blandi ; nelinisceau pre cei pacinici, le rapeau averea s. a.

Deci se invoira ómenii cei de omenia, si alesera unii dintre ei, însarcinându-i, sa ia sém'a si sa îngrijésca, cá toti locuitorii din fia-care comuna sa pazésca legile tierii, iéra pre calcatorii de lege sa-i pedepsésca.

Barbatii alesi si însarcinati a luá sém'a, cá legile sa se pasésca de cátra toti ómenii din tiéra, se numira dirigatori, seu cu unu cuventu s t a p a n i r e. Toti cei-lalti locuitorii din tiéra se numira s u p u s i, pentru ca trebuiau sa se supona stapanirei, adeca trebuiau sa asculte de dirigatori.

Stapanirea are sa îngrijésca de supusii sei, cá parintii cei buni de copiii lor. Supusii au sa asculte de stapanire, cá copiii cei buni de parintii lor.

b) În fia-care comuna satésca si orasiénésca se afla adí si dirigatori, cari îngrijescen, cá toti locuitorii din acea comuna sa pazésca orenduielele comunali si legile tierii.

Dirigatorii dintr'o comuna forméza împreuna primari'a (judecatori'a) comunei. În comunele orasiénesci se afla si judecatorii mai înalte.

Comunele satesci dimpregiurulu unui orasiu stau cu judecatoriele lor sub judecatori'a mai

înaltă a aceluia-si orasiu. Unu orasiu dimpreuna cu satele tienátore de elu se numesce cu unu cuventu t i e n u t u m u n i c i p a l u (comitatu, scaunu, districtu).

Tóte tienaturile municipali (municipiele) dintr'o tiéra stau cu judecatoriele lor sub o judecatoria mai înaltă, carea se numesce guvernulu tierii (ministeriu).

Mai marele guvernului este Domnitoriulu (Principiele Regele s. a.) tierii.

c) Locuitorii din tóte comunele satesci si orasiénesci ale unei tieri, întruniti fiindu sub unu guvern, cá sa póta traí prin ingrigirea aceluiași guvern operati prin legi în securitate si în stare buna, forméza o societate, carea se numesce stat.

Ómenii, cari locuescu într'unu stat, suntu m e m b r i a i a c e l u i a s i s t a t u. Membrii unui stat se numescu altmintrea c e t a t i e n i a i s t a t u l u i.

Legile statului (legile tierii) prescriu drepturi si detorintie pentru dirigatorii statului (pentru stapanire) si pentru cetatieni (pentru supusi).

Fia-care cetățienu, cá membru alu comunei si asi'a cá membru alu statului, sa se folosésca de drepturile sele, sa si le apere, sa respectedie si drepturile altor'a, si sa-si implinésca cu sumpetate tóte detorintiele sele.

§. 4. Comunele din statulu Ungariei.

a) Tat'a si mam'a cu copiii lor forméza împreuna o societate mica numita familia (§. 1. a.). Familiele dintr'unu sata, seu orasiu forméza laolalta o societate numita comuna (§. 2. b.).

În statulu Ungariei se deosebescu :

1. comune cetatienesci (orasiu), 2. comune satesci (terguri, sate).

b) Mai marii comunei conduc tóte lucrările (afacerile) d. n. l. a. n. t. r. u. ale comunei, si aducu la îndeplinire totu, cu ce este comun'a detória fatia cu municipiulu si cu statulu, amesuratu legiloru statului.

c) În afaceri mai mari se îndreptéza comun'a la municipiu. Deca nu s'aru multami comun'a cu otarirea (decisiunea) din partea municipiului, are dreptu sa arate lucrulu la guvern (la ministeriu).

§. 5. Autoritatea si îndreptatiunea comunelor.

a) Dupa cum unu tata de familia ia sém'a asup'a membriloru familiei sele, tocmai asi'a suntu îndreptatiti prin lege si mai marii comunei sa vi-gheze asup'a tuturor locuitoriloru din comuna si sa îngrijésca de averea comunei.

b) Fia-care cetățienu alu statului trebuie sa se tiena de o comuna óre-care.

Deca nu mai voiesce vre-unu cetățienu sa locuiesca în comun'a, în care s'a nascutu, are dreptu sa se mute în alta comuna. Dupa ce s'a primitu de cátra mai marii (dirigatorii) comunei, în care s'a mutat, si asi'a s'a facutu membru alu acesteiasi, atunci se bucura si elu de tóte drepturile, pre care le da legea celoru-lalti membri ai comunei, dara totudeodata trebuie sa implinésca si detorintiele, ce le impune legea fia-cărui membru alu acestei comune.

Judele comunei, în care s'a primitu membrulu celu nou, are sa însucintieze despre acest'a pre dirigatorii din comun'a, pre care a pasesit'o acestu membru.

c) Fia-care comuna 'si are otarulu seu. Locuitorii din întregulu otaru comunala stau sub conducerea dirigatoriloru din comuna ; asi'a dara acesti'a îngrijescen si de averea comunale din întregulu otaru alu comunei.

(Va urmă.)

Sabiin, 31 Maiu.

(Maialu). Este o septamăna astăzi de când Reuniunea sodalilor români au serbat primul seu maialu în Dumbrav'a cetății Sabiului. Conformu programei statorite de comitetul arangiatoriu, carele a constatu din membri urmatori:

Nicolau Santionu, Georgiu Bradu, Ioanu Pop'a, Nicolau Mohanu, Nicolau Mafteiu, Dimitriu Copacianu și Alexandru Ivasicu, la 7 ore dimineața membrii reuniunii cu music'a capelei c. r. regim. de infanteria nr. 31 porni dela localul său ospitalu diței reuniuni și înaintea locuinței președintelui N. Cristea, de unde se luă stégulu, music'a diței o piesa. De aci procese membrii reun. în ordine frumoasă și si facura înaintea resedintei protectorului și patronului Reuniunii, a Preșantului Arhiepiscopu și Metropolitu Andrei Bar. de Sigaun'a, precum și înaintea locuinței Nasului stégului, a P. Archimandritu și Vicariu arhiepiscopescu Nicolau Pop'e'a, reverenția, executandu în ambe locurile music'a capelei numite câte o piesa aleasă drept de o salutare matinală (de dimineața). Îndata după esirea din cetate încep music'a a intonă mersuri (marsuri) frumoșe, cari se schimbau cu cântări de bucuria din partea sodalilor și asiă merse conducutul până în Dumbrava.

La amedi fû măs'a comună. La 2½ ore după amedi se începura jocurile, cari se repetira până s'er'a tardiu, când sub sunetul mersurilor și a cântărilor membrii reuniunii și toti câți participara se întorseră încantati de petrecerea ceea ce reesi preste așteptare. Cei invitați, cu deosebire neromânii, respective neromanele, au fost în număr considerabil și precătu amu auditu au fost pre-mulțamiți cu tota festivitatea silvanale.

Nu putem să nu amintim că în aceeași zi au serbat maialul și școlarii dela școlele române gr. or. din suburbie sabiane. Impregiurarea acest'a a maritu festivitatea și o a facutu în adevărata festivitate populară națională.

Comitetului arangiatoriu și preste totu membriilor reuniunii trebuie să le exprimam recunoștința pentru arangierea cea bună a festivității și pentru decoratiunea cea simetrică și cu gust și totu-odată cu economia întogmită.

Urâm Reuniunii dăra prosperare continuă pe viitorul cel mai departat, că să pōta causă bucuria și mulțamire conationalilor și concetățenilor de ori-ce naționalitate și în fine le dorim: a) că la festivitatea cea mai de aproape să le vedem stégulu decorat cu o pantlica, carea să contina și partea a două a devisei lor și b) că de aci încolo să domnească și domnișorele române din locu să aiba bunătate, precătu le iartă numai impregiurările, să fie mai numerosu reprezentate la festivități de feliul, de care vorbim, și să nu strălucască prin premodest'a lor retragere, cu atât mai vertos, cu câtu noi suntem o națiune de democrați, de ore-ce aristocrația că atare ne lipsesce.

Branu în 28 Maiu v. 1872. M. On. Domnule Redactor! Astăzi au pus învetiatorii: Georgiu Manoiu din Simion și Moise Nedelu din Moieciu inferioare esamenul de v'ra cu baetii cei numeroși, câtu s'au potutu de bună, sub preșidiul reverendissimului domn protopopu Ioanu Metianu.

Cu această ocaziune, prea onoratul domn protopopu, exprimându-și mulțamit'a sea fatia cu conducătorii acestor comune precum și fatia cu progresul astatu după silinț'a cea mare a susunimitorilor învetiatori se adresă în fine către poporul ce eră de fatia, și că unu barbatu plin de exemple practice i descrie — poporului, — folosul cel nespūs de mare alu învetiaturii și sciințelor, cărui'a ori-ce bunuri materiale nu se pot asemăna și-lu îndemna prin exemple vii trăgându atențiunea — poporului —, cu deosebire către șola, apoi către maestrie, industrie etc. Cei de fatia ascultându cu cea mai mare atențiune și placere svaturile prea demnului parinte protopopu dedura semne învederate de consentiementu, ascultare și urmăre, apoi se departara fia-care pre la ale sele plini de bucuria și mângăare.

Unu martor.

Varietati.

** Din unu programu ce ni-a venit și nouă la mână am vedutu că Clusiu a avut în 12, 13 și 14 ale lui Iunie n. serbatori, cauate de sosirea

ministrului președinte Lonyay, a ministrului Tisza și Dr. Pauler.

** (Universitatea ardelenă). Fōi'a oficială „Buda-pesti Kölny”, publica ormatōrea scrisōre imp. datată Schönbrun 29 Maiu 1872, cu referința la înființând'a universitate în Clusiu: La propunerea ministrului de cultu și instrucțiune publică, concēdu, că proiectulu de lege ce sună despre înființarea universității de Clusiu, să se prezenteze diței viitoare ierăsi dimpreună cu bugetulu. Concēdu mai departe, că cu concursulu legelatiunei viitoare și conformu modurilor propuse în proiectulu ministrului, să se pōta face tōte pregătirile și spelele necesare spre înființarea acelei universități și deschiderea ei încă la începutulu anului școlasticu 1872/3.

** (Monitoriul oficial din Romani'a) publica statutele despre decoratiunile militare pentru merite, care le va împarti principele Carolu.

** Darul de botediu alu principului ereditaru de Itali'a. Darul de botediu, ce după usulu italianu principulu Humbert va prezintă princesei ereditare din Germani'a în diu'a de botediu alu copilului, consistă dintr'o garnitură completă de auru, petre și rubine, care este închisă într'o cutiōra lucrată în stilulu romanu. Acestă cutiōra este compusă de bronzu auritu și de mosaicul cel mai finu imitat după acelu din timpurile cele mai ilustre, precum de pilda acelor'a, cându s'au lucrat figurile capitoline; totulu fu executat după unulu din cele mai elegante deseme alu Ducei de Sermonen'a. Garnitur'a este compusă: 1. Din asiă numit'a corōna regēsca a S tei Adelaid'a, care este compusă din cruci și table cu sapaturi; amendōne au fondulu și ram'a de auru, imbracate cu petre și rubine și potu fi luate după cerculu auritu, ce este ornatu numai cu rubine. 2. Dintr'unu lantiu de gātu compus din petrele cele mai mari serie și de calitate cea mai frumoasă aternând de unu cercu aurit, care, că și corōn'a, este imbracat în rubine. 3. De o spānga fōrte scumpu lucrată, care este imbracată cu corōn'a și lantiulu dela gātu cu auru și petre pretioșe, ea asemăna unei table, ce se vedu la celebr'a Pal'a d'oro din St. Marco în Veneti'a. 4. În fine dintr'o pereche cercei, care se compun din două petre mari, în form'a unor pere. care sunt ierăsi ornate cu auru și rubine. Garnitur'a întregă pōrtă caracterulu veacului alu 10-lea, și s'aru potea atribui stilulu ravenatu. Cuti'a ce cuprinde acestă garnitură este lucrată în stilulu din tempulu antoninilor, cele mai glorioșe timpuri ale artei adevărate romane. Acestă lucrare este esită din atelierulu celebrulu Castelanu.

Concursu.

Pentru ocuparea parohiei vacante Cibu protopresbiteratulu gr. or. II-lea alu Geoagiului, constatōre din 86 familii 507 suflete.

Emolumentele sunt, dela tota famili'a câte o ferdela cucuruzu sfarmitu, stol'a obicinuită pentru funcțiunile parohiale, și câte un'a di de lucru pre anu, cari tōte computate dau unu venit anualu de 198 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă acestă parohia, au să fie clerici absoluti și concursele lor provideute cu documentele necesare să le adresă subscrisului până în 24 Iunie a. c. 1872.

Sacarambu, 29 Maiu 1872.

În contielegere cu comit. parochialu din Cibu.

(1—3) Sabinu P i s o,
prot. gr. or.

Concursu.

În Institutulu pedagogicu de stat pentru fetițe din Clusiu se va instituî în 1 Octobru 1872 adică cu începutulu anului venitoriu școlasticu un'a nouă I classa.

Eleve, cari voiescu a se pregătî pentru cariera învetiaturēsca, și voru a fi primite în acestă classa, debuie să fie implinți etatea de 14 ani, să fie absolviți studiile din școlele elementare superioare, și să posiedă o constituțiune trupēsca sanatosă.

Elevele suscipiende voru avea a depune esamenu de primire din studiile școlor elementare supnriore (limb'a magiara, geografi'a, istori'a Ungariei, aritmetic'a, istori'a naturală și fisic'a).

Esamenul de primire se voru țienē în dīlele de 1, 2 și 3 Auguștu 1872 st. n. în localitățile institutului pedagogicu.

Elevele, cari voru a fi primite în acest'a au de a-si înaintă concursurile lor până inclusive în 25 Iuliu a. c. st. n. la subscrisulu notariu direcționalu (Clusiu strad'a monastarului interne numărulu 184).

Suplicele să fie provideute cu: 1) testimoniu de botediu; 2) testimoniu școlastic; 3) testimoniu de religiune; 4) testimoniu medicalu, și 5) cu unu testimoniu de paupertate, deca voiesce elev'a a fi împartasită cu unu ajutoriu din partea statului în sustentarea comună.

Clusiu, 18 Maiu 1872.

Din ședinț'a senatului direcționalu.

(1—3) Kovács Antal,
notariu.

Concursu.

Pentru ocuparea parohiei vacante din comun'a Glodu în protopresbiteratulu gr. or. II-le alu Geoagiului constatōre din 64 familii cu 380 suflete, se escrie concursu până în 29 Iunie a. c. 1872.

Emolumentele sunt, dela tota famili'a câte 1 ferdela cucuruzu sfarmitu, stol'a obicinuită pentru funcțiunile parohiale, și câte o di de lucru pre anu, cari tōte computate dau unu venit anualu de 120 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă acestă parohia, îndreptățiți fiindu în întielesulu statutului organicu, să si ascărna concursele la subscrisulu provideute cu documentele de lipsă.

Sacarambu, 29 Maiu 1872.

În contielegere cu comitetulu parochialu din Glodu.

(1—3) Sabinu P i s o
protop.

Concursu.

Pentru ocuparea parohiei vacante din Zlăsthi, în protopresbiteratulu gr. or. alu tractului Hatiegu, — statatōre din 445 suflete se escrie concursu până la 1 Iuliu a. c.

Emolumentele sunt: 4 jugere pamentu aratoriu, — 900 orgi fenatiu și o via, stol'a îndatinată, câte o ferdela cucuruzu nesfarmatu (cu tuleulu) și cortelu naturalu, care calculate laolaltă dau unu venit anualu între 200—300 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă acestu postu, să binevoiescă a-si adresă concursele lor bine instruate conformu statutului organicu la subscrisulu în Hatiegu.

Hatiegu în 24 Maiu 1872.

În contielegere cu comitetulu parochialu.

(1—3) Ioanu R a t i u
protopopu.

Edictu.

Clar'a nascentă Sebastiani de Bözöd din Előpataku, sot'i'a legitima alui Davidu Berlea, din Siercalt'a districtulu Fagarasiului, contr'a cărei'a, încă din 3 Maiu 1871 s'au intentat procesu divorțialu din caus'a necredinției din partea barbatului; și carea nici după a trei'a citațiune nu a voită a se infatiosă la forulu matrimonialu, ci din contra au dositu, au pribegitu, nesciindu-se locul aflărei ei, deci se provōca prin acest'a, că în terminu de șase luni dela datulu de fatia, ne smintitu să se presentē înaintea forului matrimonialu subscrisu; pentru că la din contra, procesulu divorțialu încaminat de barbatulu ei, susu-numitu, se va otarî și în absenț'a ei.

Fagarasiu 6/18 Maiu 1872.

Scaunulu protopopescu gr. alu tractului Fagarasiului I. că foru matrimonialu.

(2—3)

Burs'a de Vien'a.

Din 2/14 Iunie 1872.

Metalicele 5%	65 —
Metalicele 5% Maiu și Novemb.	65 —
Imprumutulu naționalu 5% (argintu)	72 40
Imprumutulu de stat din 1860	104 25
Actiuni de banca	854 —
Actiuni de creditu	345 10
London	111 65
Obligațiuni de desdaunare Unguresci	82 —
" " Temisiorene	80 50
" " Ardelenesi	79 75
" " Croato-slavone	84 —
Argintu	109 35
Galbinu	5 36
Napoleonu d'auru (poli)	8 92